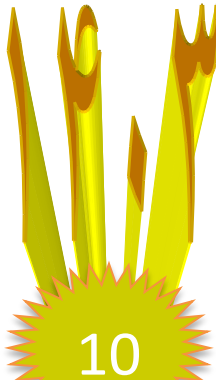

به سه چیز تکیه نکن : (غرور، دروغ و عشق) آدم با غرور می تازد، با دروغ میبازد و با عشق می میرد «لکتر شریعتی»

10

شاه امان‌الله مشهور به غازی
امان‌الله خان فرزند سوم امیر حبیب‌الله خان و نواسه امیر عبدالرحمان خان و نیردی امیر دوست‌محمد خان از دوستان بارکزی بود. وی در اول ماه جون ۱۸۹۲ میلادی در پغمان کابل به دنیا آمد. شاه امان‌الله یگانه فرزند امیر حبیب‌الله خان بود که در دبیرستان افسری آموزش دید و با ارتش ارتباط نزدیک داشت. وی پس از کشته شدن پدرش حبیب‌الله خان در فیروزی ۱۹۱۸ میلادی در ۲۸ فیروزی ۱۹۱۹ به قدرت رسید. وی در سال ۱۹۱۹ میلادی با نیروهای مرزی کمپنی هند شرقی جنگید. این جنگ که معروف به جنگ استقلال و سومین جنگ افغان-انگلیس بود به پیمان راولپندی انجامید و بر بنیاد آن بریتانیا افغانستان را به حیث یک کشور مستقل به رسمیت شناخت. سلطنت شاه امان‌الله در ۱۹۲۰ میلادی پیمان دوستی با شوروی و سپس با ایتالیا، ترکیه و ایران امضا کرد. شاه امان‌الله سپس در سال ۱۹۲۱ میلادی پیمانی با دولت شوروی بست و امتیاز خط تلگرافی کنک هرات، قندهار و کابل را به روسیه داد. امان‌الله در ۱۹۲۶ سلطنت مشروطه اعلام کرد و خودش را شاه اعلام کرد. وی در ۱۰ دسامبر ۱۹۲۷ سفری ۶ ماهه را به کشورهای آسیایی، اروپایی و آفریقایی آغاز کرد و در سال ۱۳۰۷ هجری شمسی از راه ایران به افغانستان بازگشت و دست به اقدامات اصلاحی زد.

جدي (مرغومی) دي ۱۴۰۳

December 2024 – January 2025

جمادی الثانی - رجب ۱۴۴۶

شنبه Saturday السبت	یکشنبه Sunday الاحد	دوشنبه Monday الاثنين	سه شنبه Tuesday الثلاثاء	چهارشنبه Wednesday الاربعاء	پنج شنبه Thursday الخميس	جمعه Friday الجمعة
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳
۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱
۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳
۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۲۹	۳۰					
۱۷	۱۸	۱۹				

رویداد مهم ماه جدی (مرغومی) سال ۱۴۰۳ خورشیدی

۱ جدی ۱۳۸۰ = حامد کرزی بر اساس موافقتنامه «بن» رسماً قدرت را از برهان الدین ربانی تحویل گرفت
۲ جدی (۲۰ جمادالثانی) = ولادت حضرت فاطمه زهرا (س)

۳ جدی ۱۲۲۰ (23 December 1841) = کشته شدن ویلیام مگناتن انگلیسی به دست وزیر محمد اکبرخان
۵ جدی (25 December) = روز بزرگداشت دوستی

۴ جدی ۶۵۲ = درگذشت جلال الدین محمد بلخی مشهور به «مولوی» بزرگترین حکما و عرفای جهان

۵ جدی (25 December) = جشن کریسمس که به منظور گرامیداشت زاد روز حضرت عیسی (ع) مبشر رهایی و رحمت و منادی مهر و عفو در بیت لحم واقع در سرزمین فلسطین به دنیا آمده بود

۶ جدی ۱۳۷۰ (26 December 1841) = اتحاد جماهیر سوسیالیستی انحلالش را طی بیانیه اعلان داشت

۶ جدی ۱۳۵۶ = روز ورود ارتش شوروی به افغانستان جهت کمک به جمهوری دموکراتیک افغانستان در دفع و طرد تجاوزات گروه‌های بنم مجاهدین از پاکستان و ایران و روز سرنوشتی رژیم حفظ الله امین، و همیته ببرک کارمل به قدرت رسید. هزاران زندانیان سیاسی را از ظیف های مختلف آزاد کرد

۸ جدی (28 December) = روز جهانی سینما

۹ جدی ۱۳۷۱ = شورای «اهل حل و عقد» برهان الدین ربانی را بحیث رئیس جمهور انتخاب کرد

۱۲ جدی (1 January 2025) = جشن آغاز سال نو ۲۰۲۵ میلادی / ۱۱ جدی ۱۳۴۳ = تأسیس حزب دموکراتیک خلق افغانستان

۱۳ جدی (۱ رجب ۵۷ هـ ق) = تولد محمد باقر پنجمین امام شیعیان اثنی عشری

۱۵ جدی (۳ رجب) = شهادت علی النقی الهادی امام شیعیان

۲۲ جدی (۱۰ رجب) = ولادت محمد تقی امام شیعیان

۲۴ جدی ۱۳۰۷ = کناره گیری امان الله خان از سلطنت

۲۸ جدی ۱۴۰۰ = وزیر داخله طالبان (سراج الدین حقانی) گفت: دوحه پل ارتباط طالبان با جهان خارج است. در حالیکه هیچ کشوری طالبان را به رسمیت نشناخته

۲۷ جدی (۱۵ رجب) = وفات حضرت زینب (س) / جدی ۱۴۰۰ = دیده بان حقوق بشر در پژوهشی می گوید که طالبان زندگی و هویت زنان را سلب کرده و محدودیت های شدید از سوی طالبان بر زنان وضع شده است

۳۰ جدی ۱۴۰۰ = بانک مرکزی حکومت طالبان از رسیدن ۳۲ میلیون دالر کمک نقدی بشردوستانه به کابل خبر داد

برگزاری لویه جرگه و تصویب نخستین قانون اساسی، از میان رفتن برده داری، استقرار نظام شاهی مشروطه، تفکیک قوا، اجباری شدن آموزش، آوردن اصلاح در نظام مالی، ممنوع شدن کار اجباری. فرستادن شماری از دانشجویان به خارج کشور به منظور ادامه تحصیل، تأسیس نخستین کتابخانه عامه در کابل، افزایش چشمگیر روزنامه نگاری و مانند این‌ها از مهمترین تحولات این دوره خوانده می‌شوند و در کل از دوره شاه امان‌الله خان به حیث یک دوره درخشان کشور یاد می‌شود. از آنجایی که اقدامات اصلاحی وی با تند روی‌هایی همراه بود و با روحیه بعضی مردم سازگاری نداشت، در تکفیر اخوانی های جنوبی، مشرقی و شمالی قرار گرفت و زمینه را برای شورشگری در برابر سلطنت وی فراهم ساخت ۲۴ جدی ۱۳۰۷ امان الله خان از سلطنت کناره گیری کرد و حبیب الله کلکانی بر او شورید و او را وادار به کناره گیری کرد و به ایتالیا رفت. از شاه امان الله به عنوان شاه روشنفکر و ترقی خواه یاد می‌شود و افغانستان در دوران وی شاهد اصلاحات و تحولات بزرگی بوده است. سرانجام وی در ۲۵ اپریل ۱۹۶۰ در زوریخ سوئیس در گذشت. جنازه وی به جلال‌آباد انتقال داده شد و در کنار مزار پدرش به خاک سپرده شد.